

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Vaccinaties tijdens de zwangerschap

Bescherm je baby tegen kinkhoest en griep

Vaccinaties tijdens de zwangerschap

Kinkhoest is voor baby's een ernstige ziekte. Je kunt je baby beschermen door jezelf tijdens je zwangerschap te laten vaccineren. Dat kan vanaf de 22^e week met de 22 wekenprik. Daarnaast kun je de griep prik nemen. Deze prik verkleint de kans om griep te krijgen of om ernstig ziek te worden van griep. Voor zowel de baby als jezelf. De prikken zijn gratis. In deze folder vertellen we meer over de 22-weekenprik en de griep prik.

22-wekenprik tegen kinkhoest

Kinkhoest wordt ook wel de ‘100 dagenhoest’ genoemd. Het wordt veroorzaakt door een bacterie. Deze bacterie zorgt voor ernstige hoestbuien die wel maanden kunnen doorgaan. Baby’s kunnen het erg benauwd krijgen en in ademnood komen.

Ernstig voor baby’s

Voor baby’s kan kinkhoest erg gevaarlijk zijn. Ze kunnen longontsteking of hersenschade krijgen en er zelfs aan overlijden. Elk jaar belanden er in Nederland ongeveer 170 baby’s in het ziekenhuis met kinkhoest.

De eerste maanden

Je kind krijgt vanuit het Rijksvaccinatieprogramma een vaccinatie aangeboden tegen kinkhoest. Maar dat kan pas als ze een paar maanden oud zijn. Dat betekent dat ze de eerste maanden na de geboorte nog niet beschermd zijn tegen kinkhoest. En juist dan zijn ze extra kwetsbaar.

Baby vanaf dag 1 beschermen

Als je jezelf tijdens je zwangerschap laat vaccineren, is je baby vanaf dag 1 beschermd. Je kunt de prik halen vanaf de 22^e week in de zwangerschap. Vandaar de naam 22-wekenprik. De prik wordt gegeven in je bovenarm.

DKT-prik

Het vaccin dat je krijgt is de DKT-prik. Dit is een prik tegen difterie, kinkhoest en tetanus. Er is geen los vaccin tegen kinkhoest.

Hoe werkt het?

Na de vaccinatie maak je antistoffen aan. Deze gaan via de placenta naar je ongeboren baby. Je baby heeft dan voldoende antistoffen voor de eerste maanden van zijn leven. De prik beschermt niet alleen je baby, maar ook jezelf. Zo kun jij geen kinkhoest krijgen en ook anderen niet besmetten.

Baby 1 prik minder

Nog een voordeel: als jij je laat vaccineren, heeft je baby zelf straks 1 prik minder nodig. Je baby krijgt de eerste vaccinatie dan bij 3 maanden in plaats van 2 maanden*.

* Dit geldt niet in alle gevallen. De jeugdarts of verpleegkundige bespreekt dit.

Borstvoeding

In borstvoeding zitten ook antistoffen. Maar deze beschermen niet tegen kinkhoest. Ook als je straks borstvoeding geeft, is een vaccinatie nodig om je kind goed te beschermen.

Is het veilig?

Ja, de vaccinatie is veilig voor jou en je baby. Daar is veel onderzoek naar gedaan.

Bijwerkingen

Je kunt wel bijwerkingen krijgen. Zoals hongerigheid, hoofdpijn of een gezwollen arm. Deze bijwerkingen zijn meestal vrij mild en gaan vanzelf binnen enkele dagen weer over. Ernstige bijwerkingen zijn zeer zeldzaam.

Grieprik

Griep wordt veroorzaakt door het griepvirus. Het is een besmettelijke ziekte van de luchtwegen. Je krijgt plotseling hoge koorts, hoofdpijn, spierpijn en koude rillingen. Griep komt in Nederland elk jaar voor, meestal in de wintermaanden.

Ernstig voor baby's

Pasgeboren baby's hebben een grotere kans om ernstig ziek te worden van griep. Als de moeder tijdens de zwangerschap de grieprik krijgt, heeft de baby minder kans om de griep te krijgen.

Ook zinvol voor jezelf

Ook voor jou is de grieprik zinvol. Als je zwanger bent kan griep ernstiger verlopen dan wanneer je niet zwanger bent.

Hoe werkt de grieprik?

Na de vaccinatie maakt je lichaam antistoffen tegen het griepvirus aan. Deze gaan via de placenta naar je ongeboren baby. Zo komen de antistoffen ook bij je baby. De baby heeft daardoor een kleinere kans om ernstige griep te krijgen in de eerste maanden na de geboorte. Als jij of je baby toch griep krijgen, zijn jullie meestal minder ziek. De kans is

daarmee ook kleiner dat de baby naar het ziekenhuis moet.

Borstvoeding

In borstvoeding zitten ook antistoffen. Maar deze beschermen niet tegen griep. Ook als je straks borstvoeding geeft, is de vaccinatie nodig om je kind goed te beschermen.

Is het veilig?

Ja, de grieprik is veilig. Er is veel onderzoek naar gedaan. En vanuit andere landen weten we dat een prik nemen geen negatieve gevolgen heeft voor de baby en de zwangerschap.

Bijwerkingen

Als er bijwerkingen komen, zijn die bijna altijd mild en tijdelijk. De meest voorkomende bijwerking is een reactie rondom de prikplek, zoals roodheid. Daarnaast zijn hoofdpijn en een algemeen vervelend gevoel de meest voorkomende reacties. Binnen twee dagen is dit bijna altijd weer over.

Praktische informatie over de vaccinaties

Waar?

Om de vaccinaties te halen maak je zelf een afspraak met het consultatiebureau.

Op rijksvaccinatieprogramma.nl/

[22wekenprik](https://rijksvaccinatieprogramma.nl/22wekenprik) kun je opzoeken waar je een afspraak kan maken. Dat geldt voor beide prikken.

Wanneer?

- De 22 wekenprik tegen kinkhoest kan je halen vanaf de 22^e week in de zwangerschap tot aan de bevalling.
- De grieprik kan je halen als je 22 weken of langer zwanger bent tussen 15 oktober en 1 maart.

Gratis

Beide prikken zijn gratis.

Tegelijk halen

Je kunt beide vaccinaties tegelijkertijd halen op dezelfde locatie.

Bijwerking melden

Je kunt een bijwerking melden bij de arts of verpleegkundige die de vaccinatie gegeven heeft. Zij geven de bijwerking door aan Bijwerkingencentrum Lareb. Je kunt ook zelf bij Lareb de bijwerking melden via www.lareb.nl.

Gegevens delen over de vaccinatie

Als je de vaccinatie hebt gekregen, legt de jeugdgezondheidszorg (JGZ) de gegevens over de vaccinatie vast in het JGZ-systeem en op je vaccinatiebewijs.

Toestemming

Als je toestemming geeft, deelt de JGZ de gegevens met het RIVM. Dit gaat om vaccinatiegegevens samen met persoonsgegevens. De jeugdarts of -verpleegkundige van de JGZ vraagt jou om toestemming voor het delen van deze gegevens tussen de JGZ en het RIVM. Deze toestemming is belangrijk. Het RIVM kan verschillende taken alleen (goed) doen als bekend is welke vaccinaties je precies hebt gekregen.

Wat doet het RIVM met deze gegevens?

Het RIVM gebruikt de persoons- en vaccinatiegegevens om de kwaliteit en veiligheid van het vaccinatieprogramma voortdurend in de gaten te houden. Het RIVM controleert of en hoe lang de vaccinaties zorgen voor goede bescherming van de Nederlandse bevolking.

Daarnaast kan het RIVM bijdragen aan jouw gezondheid, als het RIVM weet welke vaccinaties je hebt gehad. Want is er iets niet in orde met een vaccin dat je hebt gekregen? Dan neemt het RIVM direct contact met je op.

Voor meer informatie zie
rijksvaccinatieprogramma.nl/jouw-toestemming

Dit is een uitgave van:
**Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu**

Postbus 1 | 3720 BA Bilthoven
www.rivm.nl

juni 2023

De zorg voor morgen
begint vandaag